

مطالعه آبشنستگی در اندرکنش امواج با سازه در موجشکن های کیسونی با استفاده از شبکه های فازی- عصبی (ANFIS)

عباس یگانه بختیاری^۱، محمود رمضان پور^۲، سعید مظاہری^۳

۱- عضو هیئت علمی دانشکده عمران، دانشگاه علم و صنعت ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد سازه های هیدرولیکی، دانشکده عمران، دانشگاه علم و صنعت ایران

۳- عضو هیئت علمی حمل و نقل و تکنولوژی دریائی پژوهشکده حمل و نقل

mramezanpour@civileng.iust.ac.ir
yeganeh@iust.ac.ir
mazaheri@rahiran.ir

خلاصه

آبشنستگی یکی از مهمترین علل خرابی در موجشکن های کیسونی می باشد که پتانسیل تخریب بسیار بالایی میتواند داشته باشد. در این مطالعه با استفاده از شبکه های فازی- عصبی، میدان موج در منطقه انتقالی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این بررسی نشان می دهد پارامترهای بی بعد $\left(\frac{H}{L}, \frac{H}{h}, \frac{h}{L}\right)$ در قالب اندرکنش امواج با سازه تاثیر بسزایی در میزان عمق آبشنستگی در پای موجشکن های کیسونی داشته و نتایج بهتری به نسبت فرمولهای تجربی به ما ارائه می دهد.

کلمات کلیدی: موجشکن کیسونی، اندرکنش امواج با سازه، شبکه های فازی- عصبی

۱. مقدمه

موجشکن های کیسونی به علت اقتصادی بودن در آبهای عمیق و سرعت اجرایی بالایی که نسبت به موجشکن های سنگریزه ای، عمدتاً در مهندسی سواحل و بنادر بسیار مورد توجه واقع شده اند. یک موجشکن کیسونی از تعداد زیادی صندوقه های بتی مسلح تشكیل شده است که بصورت پیش ساخته در محیط دریا نصب می شوند و سپس برای ایجاد پایداری در مقابل نیروی امواج از مصالح دانه ای پر می شوند. از آنجا که موجشکن های کیسونی نسبتاًصلب هستند بصورت وزنی در مقابل حمله امواج مقاومت می کنند و نیروهای واردہ بر آنها بصورت مستقیم به بی موجشکن منتقل می شود. این امر سبب می شود که موجشکن کیسونی نسبت به تخریب پی و بستر دریا ضعیف عمل کند، در نتیجه آبشنستگی پی و بستر دریا در موجشکن های کیسونی یکی از مهمترین عوامل انها موجشکن محسوب می گردد (Sumer and Fredsoe ۱۹۹۴، Oumeraci ۲۰۰۲).

هنگامی که یک موجشکن کیسونی صلب تحت اثر امواج ناشکناقرار می گیرد هنگامی که این امواج تصادفی به دیواره برخورد می کنند یک موج برگشتی به سمت دریا بازتابیده می شود، که اضافه شدن این امواج تابشی و بازتابشی بر هم باعث به وجود آمدن امواج ایستاده می شود که به سمت دریا برگشت داده می شود. (شکل ۱) در همین راستا آبشنستگی تهدیدی برای پایداری سازه های دریایی (موجشکن ها، دیوارهای ساحلی و...) و هیدرولیکی است که عنوان یکی از مهمترین دلایل شکست سازه ها در رودخانه ها و مهندسی سواحل شناخته شده است، که باید بیشتر به آن پرداخته شود و دلایل خرابی های این نوع سازه ها مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد. این موضوع در طراحی و تخمین مناسب عمق پی و حفاظت از آبشنستگی با پیش بینی عمق آبشنستگی پای موجشکن در دریا اهمیت پیدا می کند. تاثیر امواج ایستاده در شکل گیری آبشنستگی برای اولین بار توسط Carter و همکاران (۱۹۷۳) مورد مطالعه قرار گرفت Xie (۱۹۸۱ و ۱۹۸۵) تشكیل امواج ایستادی ناشی از برخورد امواج ناشکنا به موجشکن قائم و الگوی آبشنستگی ناشی از آنها را بوسیله مدلسازی فیزیکی مورد مطالعه قرار داد و الگوی آبشنستگی و عمق ماگریم آبشنستگی برای دو حالت ذرات بستر نسبتاً ریزدانه و نسبتاً درشت دانه را به عنوان تابعی از ارتفاع و طول موج و عمق آب درپای موجشکن بدست آورد.